

פרשת כי תצא

ותמת שם מרים ותקבר שם. ולא היה מים לעדה (כ, א-ב)

מדוע לא היו מים לעדה אחר פטירת מרים, והלא גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחיייהם, ואם בחייה היו לישראל מים בזכותה, כל שכן אחר מותה! באר ה"אשיב אברהם", שהלא אמרו חז"ל (הובא ברש"י): "למה נסמכה פרשת מיתת מרים לפרשת פרה אדומה, לומר לך: מה פרה אדומה מטהרת אף מיתת צדיקים מכפרת". ואין הכונה שעצם מיתת הצדיקים מכפרת, אלא שכאשר הצדיק מת כל העם עושה חשבון נפש, שהלא הצדיקים מתים בעוון הדור, ואם כן מדוע מת הצדיק?

במה צריך להתחזק?

ויש העושים זאת מפחד: עד עכשיו הצדיק היה כמגן לדור, עכשיו מי יגן עלינו?

כמו השכנים של רבי זירא שהיו פושעים גדולים, ולאחר מותו חזרו בתשובה, כי אמרו: עד עכשיו הוא הגן עליהם ועכשיו אין מי שיגן עליהם. אם אכן כך הוא, נחשב שהצדיק לא מת, חיותו של הצדיק מוסיפה להתקיים כי השפעתו נמשכת גם לאחר מותו, ועל כן גם השפע שהיה בזכותו בחיי חיותו ממשיך להיות מושפע לאחר מיתתו. אבל אם הצדיק מת ומותו לא השפיע מאומה, אף אחד לא חזר בתשובה והכל נשאר כשהיה, כי אז נחשב שהצדיק מת ואין לו שום קשר לעם ומדוע יקבלו בזכותו שפע וברכה?! "ותמת שם מרים ותקבר שם", כלומר לא היתה למותה שום השפעה על העדה, ומשום כך מעתה שוב לא היו מים לעדה.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א